

**Jakie trudności
posiadają rodzice dzieci
niepełnosprawnych?**

Barbara Bartmińska, Izabela Borowik,
Julia Dąbrowska, Aleksandra Galek,
Gabriela Wojtas

Zapoznanie i omówienie trudności
jakie napotykają rodzice dzieci
niepełnosprawnych.
Sformułowanie rad dla rodziców
posiadających dzieci
niepełnosprawne.

Cel projektu

Cele szczegółowe

- **płatczyzna prawna** - refundacja i pomoc prawna od państwa
- **płatczyzna społeczno – rodzinna** – relacje z rodzeństwem, rodzicami i rówieśnikami
- wpływ dziecka niepełnosprawnego na **funkcjonowanie pary**
- **funkcjonowanie** dziecka niepełnosprawnego **w przyszłości** z perspektywy rodziców

Realizacja projektu

PRZEPROWADZENIE WYWIADÓW

STWORZENIE BROSZURY Z INFORMACJAMI
DLA RODZICÓW DZIECI
NIEPEŁNOSPRAWNYCH

UDOSTĘPNIENIE BROSZURY NA
RÓŻNYCH STRONACH INTERNETOWYCH O TEJ
TEMATYCE

**EFEKTY
NASZEGO
PROJEKTU**

WYWIADY

OGÓLNE WNIOSKI

- Nie ma wyraźnej pomocy od państwa (Ustawa za życiem)
- Nie ma żadnych informacji - medycznych, finansowych, psychologicznych - interwencja rodziców
- Stowarzyszenie *Bardziej kochani*, *Ukryty skarb*, *Zakątek 21*, Jarek Pieniak
- Wsparcie rodziców, usamodzielnienie rodzeństwa
- Rodzice zazwyczaj nie wyobrażają sobie przyszłości dziecka, boją się tego (w tym problem obciążenia rodzeństwa)
- Mieszkania chronione w Warszawie

Płaszczyzna prawna

" To w końcu poszłam sama do ośrodka pomocy społecznej, żeby zapytać, jak kiedyś będzie można mi pomóc w przyszłości, jakie są rozwiązania dla takich ludzi, bo nic nie wiedziałam. Nikt nic nie mówi, nikt nic nie wie. Człowiek jest tylko i wyłącznie w kontakcie z lekarzami wtedy, w ogóle nie włącza się pomoc społeczna, jakaś pomoc środowiskowa w żaden sposób, nie ma takiego mechanizmu prawnego."

" I jeśli chodzi o tę ulgę rehabilitacyjną, tam się też zmieniały różne rzeczy. Kiedyś można było wpisać prywatnego lekarza, teraz już nie można, można odpisać tylko wydatki związane z rehabilitacją."

"Ale wiele rzeczy powinno być za darmo po prostu. Ale ich nie ma, no niestety."

Płaszczyzna społeczno- rodzinna

"Kaśka wróciła ze szkoły i mówi: „Mamo, co się stało?“, ja mówię, że „wiesz w ogóle coś jest nie tak, okazuje się, że - już wiedzieliśmy, że to będzie dziewczynka - że jest bardzo chora.“. A Kasia mówi: „Nie martw się! I tak będziemy ją kochali wszyscy.“. Ona jakby powiedziała coś takiego... no tak jak dzieci mówią, ona miała tam 12 lat. „Nie martw się, przecież będziemy ją kochali“

Funkcjonowanie małżeństwa

"Zbyszek był jakby w to włączony, ale świat matki i świat ojca się też zaczynają bardzo rozchodzić i skutki tego są do dzisiaj. Są dzisiaj skutki tego, dlatego że wytwarza się taki układ, że ja mówię jemu, co trzeba robić jak."

"(...) ja w swoim świecie, a Zbyszek w swoim świecie. Bo myślenie faceta wtedy jest takie: „No, teraz to dopiero zakasujesz rękawy i zapieprzasz. Teraz to dopiero masz motywację do pracy, przecież musisz utrzymać siebie, żonę, która nie będzie pracowała, pozostałe dzieci, bo nie wiadomo, czy ona w ogóle wróci do pracy.”

Przyszłość z perspektywy rodziców

„Najpierw się myśli tak: Mój Down to będzie inny niż te grube, brzydkie downy, które są takie nieporadne. No mój będzie mówił, będzie wysportowany, będzie samodzielny i będzie mieszkał w swoim mieszkaniu z jakąś tam pomocą, z rówieśnikami, bo pewnie nie założy rodziny”

„Nie wiemy, nie wiemy, co mu tam w ogóle w głowie kołacze i jak będzie wyglądać, jeśli chodzi o przyszłość”

Mama

Rodzina i otoczenie

- ♥ Jeśli masz inne dzieci - pamiętaj, że one również potrzebują Twojej opieki
- ♥ Takich dzieci jest więcej - nie jesteś w tym sam
- ♥ Masz prawo czegoś nie wiedzieć, pytać o pomoc

Szkoła i rówieśnicy

- ♥ Sprawdź, na ile szkoła przystosowana jest do indywidualnych potrzeb twojego dziecka
- ♥ Porozmawiaj z nauczycielami - poznaj kadre, zapytaj o ich doświadczenie w pracy z dziećmi z niepełnosprawnością intelektualną
- ♥ Zadbaj o to, aby twoje dziecko nie czuło się samotne - upewnij się, że w szkole znajdzie osoby, z którymi mogłoby się zaprzyjaźnić
- ♥ Staraj się nawiązać kontakt z przyjaciółmi twojego dziecka oraz ich rodzicami - będziesz miał/a pewność, że jest bezpiecznie oraz zyskasz możliwość wymiany doświadczeń

Funkcjonowanie rodziców

- ♥ mów o swoich potrzebach
- ♥ nie bój się powiedzieć, że nie dajesz rady
- ♥ słuchaj swojego partnera/ swojej partnerki
- ♥ dbaj o czas razem, szukaj okazji do bycia tylko we dwoje, bez rozmów na temat dzieci

Przyszłość dziecka

- ♥ ucz swoje dziecko wykonywania prostych prac domowych
- ♥ pozwól dziecku na samodzielność na tyle na ile to możliwe
- ♥ pozwól mu na rozwijanie jego pasji
- ♥ wspieraj swoje dziecko w kształceniu

CO DAŁ NAM PROJEKT?

WIEDZA

Poznanie regulacji prawnych dotyczących osób z zespołem Downa

Dokładne zaznajomienie się z funkcjonowaniem osób z zespołem Downa

Poznanie trudności z jakimi zmagają się rodzice dzieci z zespołem Downa

UMIEJĘTNOŚCI

Nauka przeprowadzania rzetelnego i dobrego wywiadu

Transkrypcja wywiadu

Wyszukiwanie informacji i rozwiązań na temat poruszanych trudności

KOMPETENCJE I POSTAWY

Zadawanie pytań o rzeczy trudne w przystępny sposób

Zrozumienie funkcjonowania osób z zespołem Downa

Większa wrażliwość na potrzeby innych

Literatura:

Głodkowska, J., Sipowicz, K., Patejuk-Mazurek, I., Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej (Warszawa), & Wydawnictwo. (2018).

Marmola, M. (2015). Relacje w małżeństwie a postawy rodziców wobec niepełnosprawnych dzieci.

Liberska, H., & Matuszewska, M. (2011). Model rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym, 55-64.

Żyta, A., & Ćwirynkało, K. (2014). Relacje rówieśnicze uczniów z niepełnosprawnością w nauczaniu inkluzyjnym – wybrane problemy. *Problemy Wczesnej Edukacji*, 27(4)

J.Lipińska-Lokś, „Psychospołeczna sytuacja dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w klasach integracyjnych”, W: Człowiek niepełnosprawny w różnych fazach życia, 2004. / red. nauk. Jarosław Bąbka, Warszawa :

Wydaw. Akademickie "Żak",

Krajewska - Kułak E., Kułak W., Senddecka E., Wiśniewska E. (2010). Funkcjonowanie społeczne rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym A

Bołtuć I., Orlikowska M. (2018). Rodzicielstwo w rodzinie z dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną. Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „POMERANIA”.

Artykuł Agnieszki Dudzińskiej

<https://www.gosc.pl/doc/3057635.Za-taka-falde-sie-kocha>